

mului pe care-l parcurge vitalitatea, pină la înfringerea succesivă a cinismului ostentativ al bărbatului și a prefăcătoriei pioase a femeii. Acest episod ne prilejuieste relevarea talentului cert al unui actor prea puțin slujit de destin. Sabin Făgărășanu ne face să înțelegem mai bine, prin interpretarea nuanțată a rolului său (Grigori Stepanovici Smirnov), împletirea de curaj și slăbiciune care conduce, în piesa lui Cehov, accesul de oisepare al moșierului amenințat de ruină la soluția neașteptată a evadării în vilvătăile dragostei.

Folkaciiov, cinovnicul exasperat din *Tragedian fără voie*, capătă, în interpretarea lui Voicu Jorj, o excelență alură clovnească. Răstignit între plietiseala cumplită de la slujbă și oboseala „serviciorilor” pe care trebuie să le facă amicilor, ca „vilegiaturist” navetist, acest tipic erou cebovian este îngenucheat total de sclavia convențiilor filistine. Sursele derizorii ale tragediei dau contur comic unei disperări dureroase. Actorul principal al acestei „farse” menține fără oprire rolul pe muchia de cuțit dintre tragic și burlesc, cu o remarcabilă diversitate de mijloace.

Cu *Bombonica*, directorul de scenă Mircea Marin realizează o interesantă trecere în teatru a unei proze în care dialogul joacă un rol secundar. Atras, probabil, de valoarea caracterologică a schiței, o povestire concentrată a destinului unei femei din mica burghezie „tihnită”, de o simplitate psihică vecină cu absența eului propriu, regizorul-dramatizator a adoptat o soluție potrivită înscenării. El a redactat, utilizând frazele lui Cehov, un monolog confesiv, în care viața Olenkai este derulată invers, episoadele fiind rememorate într-o strînsă legătură cu obiectele-suvenir care procură interpretei un joc animat, cu schimbări precipitate ale tonului recitativ. Dana Comnea se dovedește, în acest monolog dificil, o actriță de o subtilă cerebralitate. Departe de a-și simplifica sarcina, abandonându-se unei trăiri „naturale” a rolului, interpreta ni-l explică într-o manieră care, păstrînd o distanță critică față de personaj, nu-i refuză acestuia o sugestivitate convingătoare.

Ultimul capitol al *Intimplărilor...* ne aduce în ambianța culiselor, adeseori evocată de Cehov, poate pentru că lumea „paiațelor” oferă un cadru simbolic „vieții ca teatru”. Titlul dat „scenetei dramatice” *Cintecul lebedei*, trasă de autor din nvela *Calhas*, i se părea lui Cehov „cam lung și siropos”. Trezind peste modestia marelui dramaturg și — totodată — de la titlu spre text, pericolul unei interpretări înduioșate pîndește dinlăuntru acestui discurs depresiv. Urmîndu-și, în planul tonalității scenice, „scara” sa parabolică, regia a coborît, în mod firesc, pînă la notele cele mai grave ale gamei teatrale, fără a evita total alunecarea în sentimentalism. În rolul actorului Svetlovidov, a jucat, cu prestigiul experienței sale, Traian Dănceanu. El a realizat o creație de o certă virtuozitate, renunțînd însă — din păcate — la

„ridicolul” personajului, la conturul autoironic al „cîntecului”.

Orice altă observație critică nu poate năru-i impresia de ansamblu, pozitivă, sentimentul cehovizării convingătoare a spectacolului. Se simte, în întreaga structură a montajului, un punct de vedere clar al regiei și o activizare inteligentă a grupului de actori, o angajare pasională a tuturor factorilor participanți. Scenografia lui Dimitrie Sbiera găsește rezolvări de o ingeniozitate calmă, lipsită de ostentație, unei viziuni regizorale în care *textul* ocupă locul principal și lucrul cu *actorii* devine decisiv. Actorii amintiți mai sus, cărora li se adaugă participarea discretă a lui Mircea Dumitru (mai ales în rolul suflerului din ultimul episod), comunică publicului, prin aparițiile lor într-o succesiune de roluri variate, impresia unei trupe de entuziaști, fermecați de fraza lui Cehov. Tineretea regizorului, dar — desigur — și perpetua prospețime a textelor cehoviene, acordă acestui spectacol o vie neliniște juvenilă.

V. Mîndra

TEATRUL „ION VASILESCU”

BUNICA SE MĂRITĂ

de V. Mhitarian

Data premierei : 27 noiembrie 1975.

Regia : HARRY NEGRIN. Scenografia : arh. TRAIAN NIȚESCU.

Distribuția : VICTORIA MIERLESCU (Elisaveta Vasiliievna) ; DOINA TAMAS (Nina Sergheevna) ; BORIS OLINESCU (Andrei Stepanovici) ; DANIEL TOMESCU (Valeri) ; SORIN POSTELNICU (Boris) ; MARIUS MARI NESCU (Serghei Platonovici) ; ADINA POPESCU (Natașa).

Iată o premieră bucușteană absolută care a trecut aproape neobservată de critici. Hazlia lucrare a lui V. Mhitarian se adresează unei anumite categorii de public, care se lasă atras la teatru, pe calea spectacolului ușor, de divertisment, care recurge la mijloace artistice cît mai simple și cît mai accesibile.

Neîndoios, această categorie de spectatori, vizată de Teatrul „Ion Vasilescu”, se va lăsa profund înduioșată de soarta blîndeii și romanticei bunicuțe Elisaveta Vasiliievna

— Liza —, cerută în căsătorie în toamna, ba chiar iarna vieții, de sentimentalul pensionar, Serghei Platonovici. Neîndoios, acest public se va lăsa în voie pradă veseliei și risului pe care le degajă „aventura”, peripețiile celor doi eroi la vîrsta senectuții, puși în situații adolescente.

Dincolo de intriga naivă, mărunț cotidiană, fără complicații sau implicații de natură psihologică sau de vreo altă natură, comedia duios sentimentală *Bunica se mărită* lansează o chemare patetică la omenie, la respectul și recunoștința pe care generațiile mai tinere se cuvine să le poarte celor cu părul cărunț.

Nici caietul-program și nici alte surse bibliografice nu oferă prea multe date despre V. Mhitarian. La prima întîlnire cu scrisul său, ne întîmpină, pe lângă unele calități, și o scamă de sîngăcie de ordin artistic: acțiune diluată, prea desuetă și alunecînd în loc comun, personaje schematice gravitînd în jurul celor doi eroi principali. Toate acestea nu umbresc însă mesajul uman, tonic și optimist al textului, șfichiul lui hazliu și usturător împotriva egoismului, a nepăsării, a vidului sufleteș, aspirația autorului spre puritate și gingășie.

Fidel întru totul modestei partituri dramatice, spectacolul, pus în scenă de Harry Negrin, nu pare să aibă nici el alte pretenții decît să transmită corect și limpede, dar cit mai agreabil, substanța duios-comică a piesei. Pigmentată și cu puțină muzică, cu o romanță foarte lungă și foarte nostalgică („Ai și venit la mine, toamnă”) de Il. Mălineanu, pe versuri scrise chiar de regizor, reprezentația se bucură de aplauze.

Dacă montarea de la Teatrul „Ion Vasilescu” nu alunecă în facil, reușind chiar să convertească aburul melancoliei anacronice și desuete a textului în farmec, asta se datorește actorilor și în primul rînd protagonistei. Victoria Mierlescu domină întreg spectacolul, împrumutînd bunicii propria-i tinerețe și robustețe spirituală. Ea etalează volubil și cu nonșalanță, în scenă, umor și vitalitate, joacă autentice și cu convingere situațiile cele mai dificile, salvează cu grație și candoare momente care ar putea deveni penibile. Sexagenara noastră artistă emerită cîntă frumos și discret, chiar dacă fără voce de cîntăreță, nuanțează subtil sentimentele exprimate prin vorbe banale și debitează maximele autorului, replicile pline de prețioase învîtăminte ale năstrușnicei bunici, cu o curcioroare sinceritate și credință. Marius Marinescu schitează cu haz, cu efecte de „trăire” vodevilică exaltările sentimentale ale tomatucului cavalier, Serghei Platonovici, deșarte la aspirații poetice și încercări de a cuceri un loc în paginile vreunui ziar. În ipostaza de fetișcană îndrăgostită, de dădacă improvizată, Adina Popescu a ghicit precăz gustul autorului și este, sînt sigură, și pe gustul spectatorilor, sensibilă și veselă, melan-

Victoria Mierlescu (Elisaveta Vasilevna) și Marius Marinescu (Serghei Platonovici)

colică, descurecureață și bătaioasă. Daniel Tomescu n-a avut nevoie să compună candoarea și ingenuitatea adolescentului Valeri. Le avea de acasă și le-a impus cu inteligență și simțul măsurii. Amuzant, agreabil, degajat în mișcare și în rostire a fost și Boris Olinescu în „nefericitul” ginere al Bunicii. În rolurile foarte lineare, schematice ale odraslelor eroinei, Doina Tamaș și Sorin Postelnicu au făcut tot ce se poate face pentru a conferi palidelor lor personaje culoare și viabilitate.

Cuvinte bune se cuvin adresate scenografilei lui Traian Nițescu; o expresivă secțiune într-un apartament modern cu largă perspectivă asupra unei străzi și a unui oraș din zilele noastre.

Pe cînd, însă, la Teatrul „Ion Vasilescu”, o piesă și un spectacol în stare să împletească armonios toate interesele; și ale teatrului și ale publicului de toate categoriile, și ale criticilor, care au folosit pînă la epuzare din vocabularul lor profesional cuvinte de genul: drăguț, amuzant, agreabil, călduț și util?

Valeria Ducea